

La Ciutat davant el col·lectiu GLBT

*Fins a quin punt podem exercir
els nostres drets?
Què ho segueix impedit?*

DOCUMENT 2
APORTACIONS
REALITZADES
26 de gener de 2007

Índex

- Síntesi de les aportacions realitzades a cada grup.
- Aportacions realitzades pels grups de treball per eixos temàtics

SÍNTESI DE LES IDEES PORTADES AL PLENARI

GRUP VERMELL

- A l'hora de parlar de les dificultats existents per exercir els drets reconeguts legalment, sorgeixen una sèrie d'elements transversals a cadascun dels àmbits de debat. Entre aquests, destaca la imperància d'un model de relació i d'estructura de la societat basat, encara avui dia, en una concepció androcèntrica del món. Un dels majors llastres que impedeix l'avenç del col·lectiu de gais, lesbianes i homes i dones transsexuals en molts àmbits.
- Es fan necessàries polítiques actives específiques per a la no discriminació del col·lectiu, sobretot el d'homes i dones transsexuals, en diferents àmbits (laboral, sanitari, d'accés a un habitatge...).
- Un dels aspectes que més preocupen és la discriminació que pateixen sovint per part del personal dels serveis públics (àmbit sanitari, de seguretat ciutadana...). S'insisteix en la necessitat de capacitar aquest personal, donant-li eines i recursos d'informació, formació i habilitats per tractar amb persones gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals, perquè puguin rebre una atenció digne i de qualitat.
- Per últim, es detecta que existeix una percepció social entre la ciutadania o per part d'alguns sectors d'aquesta, que no és compartida pel col·lectiu. El reconeixement legal dels drets és un avenç, però encara queda molta feina a fer per aconseguir un exercici igualitari d'aquests.

GRUP GROC

ENTORN SOCIAL

En primer lloc, com a element que dificulta l'exercici dels drets, es destaca la poca presència del col·lectiu GLTB a la societat en general, és a dir, la manca de visibilitat d'aquest en els diversos àmbits: mitjans de comunicació, cultura, sanitat, món de l'esport, etc.

Un dels motius apuntats que expliquen aquesta poca visibilitat del col·lectiu és la dificultat d'acceptació del fet diferencial i l'assumpció de l'orientació sexual, primer des de la pròpia individualitat, i després del conjunt de la societat.

En aquest sentit, també es genera un ampli acord en considerar que hi ha un gran desconeixement i una falta de formació de la societat en general envers al col·lectiu GLTB. Una de les propostes per millorar aquesta manca de coneixement és la promoció de programes de televisió per fer pedagogia, considerant que aquest és un mitjà que arriba fàcilment a un ampli sector de la població.

Continuant amb els mitjans de comunicació, es destaca que sovint aquests promouen un adoctrinament ideològic negatiu vers al col·lectiu GLBT i que tracten els membres del GLTB de manera distintiva, fent èmfasi en la seva condició sexual a l'hora d'aparèixer en les notícies.

En les relacions amb l'administració pública, tot i que les lleis intenten garantir un tracte igualitari entre ciutadans/es, es destaquen alguns casos de tractament discriminatori, posant com a exemple algun cas ocorregut en els centres d'acollida. S'haurien de preveure uns protocols per assegurar el compliment de les lleis i evitar casos de tracte discriminatori per raó d'orientació sexual.

Finalment, s'apunta que les diferents característiques dels col·lectius Gais, Lesbianes, Bisexuals i Transexuals poden dificultar també en l'exercici dels drets. A més, de vegades aquestes diferències provoquen discrepàncies i són un fre per a l'actuació conjunta i amb una sola veu per reclamar els drets davant de la societat.

CULTURA I EDUCACIÓ

Un primer element en l'àmbit educatiu, que va generar un gran acord, és la presència del model heterosexual com a gairebé únic model afectivo-sexual en el contingut escolar dels infants i adolescents. També aquesta predominància del model heterosexual és present en l'educació sexual que s'imparteix als centres escolars, la qual a la vegada es considera insuficient.

S'apunta l'assetjament que pateixen els nens/es i nois/es en l'àmbit escolar per qüestions d'orientació sexual. També, l'associació implícita en la consciència col·lectiva de la paraula "gai" a insult. S'expressa que aquests fets estan sovint produïts per la predominança d'un patró cultural que no contempla la diversitat sexual i discrimina el col·lectiu LGBT.

En l'àmbit cultural s'expressa una manca de programació d'activitats inclusives, que tinguin en compte la diversitat sexual. Sobretot aquesta mancança es manifesta en les festes de caràcter popular, i la celebració de diades festives per motius de sexe ("dia del pare", "dia de la mare"). En aquest sentit, es proposa fer una política activa de promoció d'activitats inclusives, en diferents àmbits (esport, cultura, educació, etc.), així com es planteja la promoció d'una diada amb un caràcter més inclusiu, com "dia dels pares i mares".

SALUT

En l'àmbit de la salut hi ha acord en assenyalar que s'hauria d'assegurar una formació dels diversos professionals de la medicina orientada a conèixer les necessitats i problemes específics dels col·lectius GLTB.

ALTRES

S'apunta que s'hauria de promoure un sistema de retro-alimentació del voluntariat que forma part de les associacions relacionades amb el col·lectiu GLBT. També es parla que aquest és un sistema exportable en altres tipus d'associacions, no relacionades amb el col·lectiu GLBT.

GRUP BLAU

ENTORN SOCIAL

En primer lloc, es constata que, a nivell social, existeixen concepcions negatives, estereotips i prejudicis respecte al col·lectiu de gais, lesbianes, bisexuals i persones transsexuals. S'apunta que aquestes concepcions negatives també es viuen dins del mateix col·lectiu i que poden generar manca d'autoacceptació i sentiments de culpa. Es

destaca que aquesta realitat suposa moltes dificultats, especialment entre els joves que estant descobrint la seva identitat sexual.

Aquestes concepcions generen dificultats i/o discriminacions en diferents espais i dificulten la quotidianitat i la visibilitat de la diversitat d'identitats i orientacions sexual. Així doncs, es fa difícil expressar afecte en públic o mostrar la pròpia identitat, en especial per persones transsexuals. També s'observa la manca de visibilitat social del col·lectiu lesbià. D'altra banda, es planteja que existeix una imatge de la homosexualitat com a espectacle que presenta a les persones homosexuals com a caricatures i bufons, tant en els mitjans com en l'imaginari social. Es considera que aquesta concepció contribueix a l'homofòbia i que genera estereotips que no reflexen la diversitat de realitats de persones d'aquest col·lectiu.

Manca visualització i quotidianitat de la diversitat de models afectius i familiars en els mitjans de comunicació (premsa, audiovisuals, etc...) i en concret en la publicitat. En ocasions, el llenguatge utilitzat i el tractament de la diversitat d'orientacions sexual, de l'expressió de gènere(transsexualitat), així com de la pràctica sexual de la prostitució en els mitjans pot generar discriminació.

Es considera que la pràctica de la prostitució, tant a nivell social com institucional, es tracta de manera vexatòria.

Finalment, s'observa que existeixen casos de discriminació en l'accés a locals públic, especialment espais d'oci nocturn. Aquets casos es donen en l'accés de persones transsexuals, lesbianes, gais o bisexuals, però també es fa referència a qualsevol limitació de l'accés a un local per motiu de gènere o orientació sexual.

BENESTAR SOCIAL

Es planteja l'existència de situacions de discriminació laboral, tant en l'ambient de feina, com en l'accés a un lloc de treball. En especial, es destaquen les dificultats de les persones transsexuals.

Respecte la vivenda, es constata la dificultat d'accés a l'habitatge de les persones transsexuals, així com, en ocasions, del conjunt del col·lectiu de GLBT quan expressen la seva orientació sexual.

També s'assenyala la dificultat d'accés a la formació de les persones transsexuals en accions formatives dirigides a un gènere determinat (per exemple cursos per dones). Les dificultats d'accés al treball, a l'habitatge i a la formació de les persones transsexuals s'agregen per la problemàtica de la seva situació administrativa.

Malgrat els avenços en el dret a l'adopció, s'apunta la dificultat de tirar endavant aquests processos per la limitació de l'adopció internacional.

En relació a l'atenció a la gent gran, es destaca la necessitat de respectar la seva identitat i situació de parella en residències i d'altres institucions, tot desenvolupant les mesures que siguin necessàries.

Es planteja les mancances i els dèficits dels serveis socials i els tècnics municipals. Si bé és tracta d'una problemàtica que afecta al conjunt de la ciutadania, es considera que agreuja encara més les dificultats del col·lectiu GLBT.

CULTURA I EDUCACIÓ

A l'escola i a l'educació reglada no es present la diversitat d'orientacions afectives i sexuals i l'expressió de gènere. Així doncs, es planteja la necessitat d'incloure aquest tema en els continguts escolars i promoure la formació dels professionals de l'educació,

per tal de presentar i atendre aquesta realitat. També es destaca que existeixen situacions d'assetjament i discriminació entre infants i joves en relació a l'orientació o la identitat sexual.

D'altra banda, es considera que manca formació i educació global del conjunt de la ciutadania, per trencar amb estereotips i concepcions negatives associades al col·lectiu GLBT.

En relació a la religió i la fe, es planteja que, en general, totes les esglésies mantenen un discurs intransigent i oposat a la realitat de persones transsexuals, gais, lesbianes i bisexuals, en especial en alts càrrecs de la jerarquia. Aquesta oposició genera dificultats per viure la pròpia fe, respecte l'església i al mateix col·lectiu de GLBT.

Finalment, es constata que manca material i recursos en relació a la realitat de lesbianes, gais, bisexuals i persones transsexuals a les biblioteques públiques.

SALUT

Respecte a l'atenció sanitària, en ocasions es produeixen dificultats en relació al tracte i l'atenció de persones del col·lectiu de GLBT. D'altra banda, també es plantegen mancances en la preparació professional sobre temes que afecten especialment a aquests col·lectiu.(VIH, dones lesbianes, transsexualitat,...) En aquest sentit es planteja la necessitat de major formació dels professionals de la salut.

Es considera que manca cobertura i reconeixement de drets a Sanitat, en relació a necessitats específiques de transsexuals, bisexuals, lesbianes i gais.

Cal millorar l'atenció sanitària a les persones transsexuals, que actualment no és prou òptima i complerta. També s'apunta que les orientacions mèdiques tendeixen a un únic model de transsexualitat i es planteja la necessitat d'adequar l'atenció a les necessitats i característiques de cada persona.

ALTRES

Els processos administratius són excessivament lents i això dificulta donar respostes de manera àgil en tots els àmbits.

GRUP VERD

ENTORN SOCIAL

En primer lloc s'assenyala la necessitat de que Barcelona, més enllà de promocionar una imatge de ciutat de turisme gai impulsi actuacions i polítiques concretes que millorin i facilitin l'exercici dels drets. En aquest sentit s'apunta la necessitat de contemplar la diversitat i la realitat GLTB en la retolació, cartells, campanyes, llenguatge i mecanismes de comunicació intern i extern que utilitza l'ajuntament. Cal solucionar per altra banda els problemes derivats de relacions administratives (utilització del DNI, etc) així com millorar la formació dels cossos de seguretat així com una major intervenció i sanció quan es produeixen insults o agressions de caràcter homofòbic o transfòbic.

Per altra banda es va posar èmfasi en la necessitat de que els mitjans de comunicació es dotin d'un codi ètic que reguli el tractament que fan de les informacions vinculades amb el col·lectiu GLTB ja que si bé és cert que s'ha millorat en els tractaments amb el col·lectiu gai no ha estat així amb els transsexuals on encara se'ls tracta amb molts prejudicis.

Finalment es va assenyalar la necessitat de poder disposar d'un major nombre d'estudis i treballs de camps sobre la realitat GLTB que aportin dades i coneixement com a base per a futures actuacions que s'hagin d'impulsar.

BENESTAR SOCIAL

Pel que fa als immigrants es va assenyalar la dificultat per poder fer reagrupaments familiars quan les persones nou vingudes provenen d'un país on no es reconeix el dret del matrimoni homosexual i la necessitat d'establir convenis internacionals de cooperació en l'àmbit de la família. També es va proposar que Barcelona esdevingui ciutat refugi per aquelles persones que són perseguides o amenaçades per raons de la seva identitat o orientació sexual.

En l'àmbit de la gent gran es va assenyalar la necessitat de disposar de protocols i equipaments específics per a la gent gran GLTB per evitar la marginació o la discriminació.

Per últim hi ha un gran acord en identificar la discriminació que existeix en l'accés al mercat d'habitatge de lloguer i al mercat laboral especialment per a les persones transsexuals. Es posa èmfasi en quan més visible és la condició GLTB més discriminació existeix i s'assenyala que calen més mecanismes de control i sanció per evitar aquestes situacions.

CULTURA I EDUCACIÓ

Pel que fa a cultura i educació en primer lloc es posa de manifest la impossibilitat que tenen les famílies de Barcelona (independentment de la seva orientació sexual) d'educar als seus fills en la diversitat existent. No existeix una quota de programació cultural adreçada a tots els públics on es pugui educar en la diversitat i els patrons que es segueixen són heterosexistes cosa que dificulta la seva educació integral. Aquest patró persisteix també en el món educatiu on s'assenyala la manca d'una educació afectiva i la manca de formació del professorat.

També s'apunta la necessitat de poder disposar d'una biblioteca especialitzada en la temàtica GLTB a Barcelona més enllà de que totes les biblioteques tinguin uns mínims materials de contingut d'aquest àmbit.

SALUT

En primer lloc s'assenyala la invisibilitat que tenen els GLTB entre els treballadors socio-sanitaris i l'existència de patrons de salut masculins en tot. Respecte el tema del VIH s'assenyala la necessitat de reactivar campanyes i actuacions entre el col·lectiu homosexual donat que s'ha produït en els darrers anys una certa relaxació que han disparat de nou els contagis.

Pel que fa a les dones i homes transsexuals s'assenyala la necessitat de que els tractaments i operacions puguin estar finançades per la seguretat social.

ALTRES

En aquest capítol d'altres aportacions es va recollir la necessitat de fer un treball intern entre els propis col·lectius per abordar la causa Transsexual i la causa Bisexual i es va posar de manifest la doble o triple discriminació que pateixen les dones lesbianes o les transsexuals.

Aportacions als grups, per àmbits temàtics

ENTORN SOCIAL

GRUP VERMELL

Relació amb les institucions públiques o privades

- Que les relacions amb l'Administració facilitin l'homomaternitat i l'homopaternalitat: impresos.
- El dret de tota persona és qüestionat en determinats àmbits del lleure: dret d'admissió.

Comentaris: Es comenten exemples concrets de discriminacions vers el col·lectiu: unes més evidents, com seria el cas del dret d'admissió; i, d'altres, més subtils, com la manca d'adequació dels impresos oficials als drets reconeguts legalment.

Coneixement dels propis drets

- Homofòbia internalitzada que impedeix a una lesbiana o gai creure's que pot ser mare o pare.
- Falta de informació sobre los derechos en si.

Comentaris: La manca de coneixement i informació es detecta a dues bandes: dins el propi col·lectiu, i entre la ciutadania en general, poc sensibilitzada encara en el tema. Consens en el grup a l'hora de comentar que moltes persones gais, lesbianes o transsexuals, no coneixen els seus drets, i per aquest motiu, ni tan sols es plantegen com poden exercir-los.

Falsos mites

- Autocomplaença. Feina ja feta. Mites: donar per fetes coses que no ho estan; donar per resoltes qüestions que no ho estan.

Comentaris: Es parla en el grup que hi ha una percepció social no compartida pel col·lectiu: el fet de tenir uns drets reconeguts, no vol dir que ja estigui tot guanyat i solucionat.

Manca visualització en càrrecs oficials

- Correcció política, por a l'estigmatització.

Comentaris: A segons quines campanyes, s'omet que el dirigent és gai.

GRUP GROC

Hi va haver consens generalitzat entre tots els/les participants en considerar que calia destacar un element de caire transversal en tots els àmbits que dificulta l'exercici dels drets del col·lectiu GLBT:

Visibilització del col·lectiu GLBT.

- Visibilització del col·lectiu GLBT.

Comentaris: Es destaca una manca de visibilització dels membres dels col·lectius en els diferents àmbits de la societat. Tot i que cada vegada, hi havia més personatges públics que declaraven la seva pertinença al col·lectiu, aquest no és un fet normalitzat i present en tots els sectors i àmbits de la societat.

Manca de coneixement i sensibilització de la societat.

- Educació de la societat.

Comentaris: Es posa de manifest un desconeixement de la societat en general vers al col·lectiu de GLBT.

Diferència i desacord entre els col·lectius de Gais, Lesbianes, Transexuals i Bisexuals.

- Constatem diferència entre la situació que viuen els diferents membres dels col·lectius del món gai-lèsbic: gais, lesbianes, heterosexuales.
- Les discriminacions existents entre els diversos col·lectius: gais contra lesbianes i a la inversa, creences religioses, plantejaments filosòfics.

Comentaris: Les diferències i de vegades, desacords, entre els col·lectius Gai, Lèsbic, Bisexual i Transsexual pot provocar dificultats.

Diferència entre la situació de les diverses persones dins d'un mateix col·lectiu per qüestions socio-econòmiques.

- Les diferències economico-socials dins de cada un dels col·lectius: diferències classistes.

Comentaris: Es destaca que la situació socio-econòmica dels membres d'un mateix col·lectiu provoca diferències en les dificultats alhora d'exercir els drets. Fruit del debat, però, es conclou que aquestes diferències socio-econòmiques dins d'un mateix col·lectiu i la diferent manera d'exercir les drets estan presents en diversos àmbits de la societat.

Manca d'acceptació del fet diferencial (tant per part d'un mateix com de la resta de la societat).

- Acceptació del fet diferencial.
- En moltes ocasions tota la situació social, laboral, etc...afavoreix l'auto-marginació i la manca de visibilitat. Això dificulta la possibilitat d'assumir la pròpia orientació homosexual o GLTB.

Casos de tracte discriminatori per part de l'Administració Pública, ja sigui per desconeixement de les lleis o per manca de mecanismes pel seu compliment.

- La legislació té assumits uns drets...però sovint (un gai, lesbiana o transexual) sofreix discriminació i no és atès, n se li dóna el servei. En moltes ocasions no es denuncia.
- L'administració no assegura o no té protocols de no compliment dels drets.

Comentaris: Dificultats d'acompliment de les lleis que garanteixen un tracte no discriminatori per qüestions de sexe, per part de l'Administració Pública, ja sigui per desconeixement o per manca de protocols que assegurin el seu acompliment.

Mitjans de comunicació: adoctrinament ideològic negatiu vers al col·lectiu GLBT.

- Tot el que dóna un adoctrinament ideològic (negatiu) del col·lectiu GLTB.

Tractament del col·lectiu GLTB com a fet distintiu en els mitjans de comunicació.

- Premsa: utilització de la paraula "homosexual" com a fet distintiu.

Comentaris: Hi havia consens en l'ús de les paraules com "homosexual", "transexual", etc... en les notícies de la premsa, que dificulten la normalització d'aquests col·lectius. En aquest sentit es proposava l'aplicació en els mitjans de comunicació d'un Decàleg o d'un Codi Ètic. En tot cas, s'alertava també, que no n'hi hauria prou amb la seva creació, sinó que caldria controlar-ne la seva aplicació. També es posava de manifest que caldria implicar en aquest ús del codi als mitjans de comunicació no només públics, sinó que també els privats.

Falta de participació i visibilització del col·lectiu GLBT en els mitjans de comunicació.

- Falta de participació real del col·lectiu GLTB en els mitjans.

Comentaris: Es detectava una manca real de participació de membres del col·lectiu GLTB en els mitjans de comunicació. A més, també es va manifestar que sovint, l'aparició de membres del col·lectiu GLBT, especialment de gais a la TV, passa per una visió plena d'estereotips i no es tracta des de la normalitat.

Programa de televisió per fer pedagogia sobre el col·lectiu GLTB.

- Programa de televisió per fer pedagogia.

Comentaris: Com a proposta en el tema dels mitjans de comunicació, va sorgir realitzar algun programa de televisió orientat a donar a conèixer la realitat del col·lectiu GLTB.

GRUP VERD

Garantir polítiques d'igualtat més enllà de la imatge.

- Falta primar drets per sobre de la imatge del políticament correcte.

Comentaris: Es feia referència a que Barcelona potencia molt la imatge de ciutat progressista que atén la diversitat i es un principal destí turístic pel col·lectiu GLTB però en canvi encara hi ha moltes mancances pel que fa a polítiques i actuacions concretes que millorin realment el benestar d'aquest col·lectiu.

Manca d'intervenció davant les agressions o insults

- Intervenció, sobre tot davant els insults homofòbics i transfòbics.

Comentaris: S'assenyala la necessitat de fer una intervenció decidida (denúncies, sancions, etc) quan es produeixen agressions o insults de caràcter homòfobic o transfòbic.

Imatge que transmet l'ajuntament i llenguatge utilitzat.

- Visualitzar (imatge) el fet GLTB en tots els cartells i rètols d'anuncis de festes públiques, esports i activitats de lleure . Tot el que organitza l'ajuntament .
- Ajuntament (documents de comunicació interna i externa) que reflecteixi la realitat GLTB amb la neutralització del llenguatge heterosexista.

Comentaris: Hi ha acord en destacar la necessitat que l'ajuntament incorpori la realitat GLTB en tota la imatge i llenguatge que utilitza a l'anunciar esdeveniments esportius, festes, actes públics, etc. Aquest treball s'ha de fer tant en la comunicació interna de l'ajuntament com en la que projecta cap a fora de manera que es neutralitzi el llenguatge heterosexista que existeix actualment.

Relacions administratives

- A les administracions públiques no es reconeix la identitat de gènere i se'ls anomena amb el nom del DNI i no amb el nom real. Al llibre de família figura la pàgina espòs/esposa

Comentaris: Es fa referència al no reconeixement de la identitat de gènere per part de les administracions p`úbliques i la insistència en anomenar pel nom que figura en el DNI així com la presència tràmits administratius en el llibre de família que fan referència a la condició d'espòs o esposa.

Mitjans de comunicació

- Mitjans de comunicació, necessitat d'un codi ètic per tractar la realitat GLTB.
- En els mitjans de comunicació el col·lectiu transexual d'homes i dones són invisibles. Quan hi apareixen son tractats/des a través de prejudicis, relacionats amb la prostitució, el dia de l'orgull gai, apareixen fotos de trans a festes, etc.
- Els mitjans de comunicació han ajudat al col·lectiu gai

Comentaris: Hi ha acord en assenyalar la necessitat de que els mitjans de comunicació es dotin d'un codi ètic per tractar les informacions referides al col·lectiu GLTB. Es destaca que han realitzat una tasca positiva amb el col·lectiu gai però no així amb el col·lectiu d'homes i dones transsexuals que continuen apareixent vinculats amb la prostitució o amb prejudicis.

Formació cossos de seguretat

- Formació dels cossos de seguretat, guàrdia municipal que coneguin GLTB i vetllar per superar la homofòbia i transfòbia que tenen.

Augment de la intransigència religiosa

- Increment intransigència religiosa

Comentaris: S'assenyala que es percep un augment de la intransigència religiosa que no afavoreix l'acceptació de la diversitat i del fet GLTB.

Falta de coneixement i estudis sobre la realitat GLTB

- Falta d'estudis i coneixement sobre la realitat GLTB

Comentaris: Es posa èmfasi en la necessitat de disposar d'estudis, enquestes i treballs de camp que aportin coneixement sobre l'estat actual del col·lectiu en diferents àmbits com a primer pas per saber sobre quines situacions cal intervenir.

Legislació

- Falta legislar per la no discriminació dels seropositius i fer complir en tots els àmbits

GRUP BLAU

Expressió pública de la identitat i l'orientació sexual

- Expressió pública de l'orientació sexual.
- Dificultat de mostrar afecte en públic.
- Expressió pública del gènere transsexual.

Comentaris: Es destaca la dificultat per expressar mostres d'afecte en públic, i per tant, per mostrar sense condicionants la pròpia orientació sexual. També s'apunta, respecte les persones transsexuals, la dificultat per mostrar la identitat sexual.

Manca de visibilitat als mitjans de comunicació

- Visualització. Visibilitat als mitjans de comunicació.
- Manca d'inclusió del nostres models afectius/familiars en els mitjans.
- Diferents models de família en la publicitat
- Apologia de la discriminació por gènere (transsexual), orientació o pràctica sexual (prostitució)

Comentaris: Es constata la manca de visualització i quotidianitat de la diversitat de models afectius/sexual en el conjunt dels mitjans de comunicació: premsa, diversitat de programes de televisió, etc. En especial es fa esment a la falta d'aquesta diversitat en la publicitat. També s'apunta que el tractament de la realitat del col·lectiu per alguns mitjans, genera discriminació, com ara en la manera d'enfocar la prostitució o el llenguatge utilitzat.

Manca de visibilitat social del col·lectiu lesbià

- Falta de visibilitat lesbiana

Comentaris: Es planteja que el col·lectiu lesbià no té visibilitat social

Tractament de la prostitució

- Tracte vexatori de la presència pública de la prostitució

Comentaris: Es considera que la pràctica de la prostitució s'enfoca i es tracta de manera discriminatòria i es criminalitza, tant a nivell social com institucional.

L'homosexualitat com a espectacle

- Homofòbia espectacle

Comentaris: Es planteja que al llarg del temps, i també actualment, s'ha mostrat socialment la homosexualitat com un espectacle i que sovint es presenta als homosexuals, en els mitjans i en l'imaginari social, com una caricatura, com un bufó. Així doncs, es considera que aquesta imatge contribueix a l'homofòbia i a la manca de quotidianitat de la diversitat d'orientacions i identitats sexuals. Si bé es destaca que l'espectacle és una opció de persones del col·lectiu, es destaca que no és l'única realitat.

Discriminació en locals públics

- Discriminació per orientació sexual o per gènere en locals públics.

Comentaris: S'observa que existeixen casos de discriminació en l'accés en locals públics, en concret espais d'oci nocturn: bars, discoteques, etc.... En aquest sentit es parla de diversos casos: en l'accés de persones transsexuals, gais, lesbianes o bisexuals en algun local, així com en la discriminació de nois en locals de noies o de noies en locals de nois. També s'assenyala, com a tractament diferenciat en funció del gènere, el fet que en determinats locals només paguin entrada els nois.

Manca de drets a nivell internacional

- Falta de reconeixement dels nostres drets fora d'Espanya

Comentaris: Es constata que a fora de l'Estat encara manca el reconeixent de molts drets.

Estereotips i prejudicis

- Arrelament d'estereotips negatius.
- Homofòbia interna.

Comentaris: Es planteja que existeixen molts estereotips i concepcions negatives respecte al col·lectiu, que també es mantenen dins el mateix col·lectiu. Es a dir, que la càrrega negativa d'aquests estereotips pot condicionar a les persones del mateix col·lectiu, generant sentiments de culpa o manca d'autoacceptació. Es destaca que aquesta realitat genera especials dificultats entre els joves, que es troben en un moment de descobriment de la seva identitat sexual.

BENESTAR SOCIAL

GRUP VERMELL

Manca de polítiques específiques per evitar la discriminació del col·lectiu de gais, lesbianes i transsexuals en el seu accés al món laboral:

- Polítiques específiques de no discriminació a lesbianes, gais i homes i dones transsexuals en el món laboral

Dificultat d'accés del col·lectiu a un habitatge digne:

- Dret d'accés a l'habitatge a persones joves precàries, seropositives, amb dependència i a centres d'acollida específics per al col·lectiu de gais, lesbianes i transsexuals.
- L'accessibilitat a alguns serveis no està garantit (lloguer de pisos, per exemple).

Comentaris: Tant en referència a l'accés al món laboral, com a l'accés a un habitatge digne, s'insisteix en què un dels col·lectius que ho tenen més complicat és el d'homes i dones transsexuals.

GRUP VERD

Immigrants

- Impossibilitat de que els ciutadans immigrants extracomunitaris puguin fer la reagrupació familiar de la seva parella resident al seu país d'origen al no reconèixer-se en aquests els matrimonis homosexuals..
- Necessitat d'impulsar convenis internacionals de cooperació en l'àmbit de la família.
- Les persones immigrants GLTB pateixen una doble discriminació; pel fet de ser immigrants i pel fet de GLTB, com així també els hi passa a les persones amb discapacitat física.

Comentaris: S'assenyalen les dificultats que tenen les persones GLBT immigrades per poder fer reagrupaments familiars per la manca de convenis internacionals de cooperació en l'àmbit de la família amb aquells països que no reconeixen el dret al matrimoni homosexual.

Barcelona, ciutat refugi

- Barcelona com a ciutat refugi de les persones perseguides en el seu país d'origen per la seva identitat de gènere o orientació sexual.

Comentaris: Tot i que té un caràcter més propositiu, es proposa que Barcelona esdevingui una ciutat refugi per a totes aquelles persones que es veuen amenaçades o perseguides en els seus països d'origen per la seva identitat de gènere o orientació sexual.

Gent gran

- Desconeixement/ocultació de la realitat homosexual dins del nucli familiar.

- Inexistència de protocols d'atenció social socio sanitària de la gent gran homosexual, el que pot provocar casos de marginació o de "tornar a l'armari"
- Falta de residències especialitzades en gent gran GLTB.
- No es bo encara que necessari que avui per avui els gais i lesbianes s'hagin de presentar com un col·lectiu diferenciat o discriminat per part d'ela societat. Això es nota molt en l'assistència sanitària (s'han explicat casos concrets)

Comentaris: Hi ha acord en assenyalar la necessitat de disposar de protocols i equipaments específics per a la gent gran GLTB per evitar la marginació o la discriminació.

Accés a l'habitatge

- Dificultats en l'accés a l'habitatge perquè els propietaris son *reacis* llogar un pis a les/els transsexuals homes i dones.
- Transsexualitat: Dificultat especial i més greu per accedir a habitatges.

Comentaris: Hi ha acord en assenyalar les dificultats especials que tenen els homes i dones transsexuals per poder accedir a habitatges de lloguer.

Accés al mercat laboral

- Discriminació laboral en l'accés i en la promoció. Quan més visible, més discriminació (ploma, transsexualitat).
- Falta d'inspecció i control per part de l'administració pel compliment de les lleis de no discriminació laboral.
- Les persones transsexuals tenen moltes dificultats per accedir al mercat laboral tot i accedir a la formació ocupacional.

Comentaris: Hi ha acord en que existeix discriminació en l'accés laboral vinculat a la visibilitat del fet GLTB. S'apunta la necessitat d'exercir mes tasques de control per part d'ela inspecció de treball per evitar aquestes situacions.

GRUP BLAU

Adopció internacional

- Dificultats d'adopció.

Comentaris: Es planteja la dificultat de tirar endavant un procés d'adopció en relació a la limitació de les adopcions internacionals.

Atenció a la gent gran

- Respectar la situació de les persones en las residències , en els geriàtrics.

Comentaris: S'assenyalen casos en que persones grans del col·lectiu de GLBT, han viscut situacions en que no s'ha respectat la seva realitat, individual o de parella. Es planteja la necessitat de garantir aquest respecte amb les mesures adients.

Discriminació laboral

- Cultura empresarial
- Discriminació laboral per orientació sexual o gènere (transsexual)

Comentaris: En general es detecta certa discriminació laboral per motiu d'orientació sexual o identitat de gènere. Es destaquen les dificultats de les persones transsexuals, en especial en l'accés a un lloc de treball

Accés a la formació de persones transsexuals

- Accés a la formació per segregació de gènere (transsexual)

Comentaris: Es destaca que les persones transsexuals tenen dificultats per accedir a propostes formatives que estan dirigides a un determinat gènere (per exemple cursos per dones). Es relaciona aquest fet amb la problemàtica de la seva situació administrativa. (DNI)

Accés a l'habitatge

- Problemes d'accés a la vivenda per gènere.

Comentaris: Es planteja la dificultat d'accés a l'habitatge de les persones transsexuals, en relació a l'aparença i la situació administrativa. D'altra banda, s'apunta que totes les persones del col·lectiu es poden trobar amb dificultats en el moment en que s'expressa la pròpia orientació sexual.

Dèficits en els serveis socials

- Mala implicació dels tècnics de l'ajuntament en problemàtiques socials.
- Serveis socials deficients en problemàtiques especialment greus. (presó, drogodependències, etc.)

Comentaris: Es plantegen les mancances i limitacions dels serveis socials i els tècnics municipals. Es considera que aquesta dificultat afecta al conjunt de la ciutadania, però que s'agreuja les dificultats del col·lectiu de GLBT.

GRUP VERMELL

El model heterosexual predominant provoca desigualtats

- La presunción generalizada de heterosexualidad .
- Pensament heterosexual / heterosexista.
- Integrismo religioso en general.

- Homofòbia, lesbofòbia, transfòbia.
- Se nos trata de manera desigual porque somos diferentes.
- No aceptación de la diferencia.

Comentaris: Es barregen idees que apareixen a l'àmbit d'Entorn social i d'altres de l'àmbit de Salut. S'acorda recollir-ho tot en l'àmbit d'Educació perquè representa el fons de la qüestió, la manca d'educació, que després es reproduceix en forma de discriminació específica en els diferents àmbits.

Les desigualtats que es perceben són provocades per una estructura sociocultural i un model de relació interpersonal predominant, aquell basat en l'androcentrisme i l'heterosexualitat.

Desigualtats de gènere

- Invisibilidad de las mujeres.
- Les desigualtats de gènere també es projecten en el col·lectiu de gais, lesbianes i transsexuals: manca d'espais públics adients per a lesbianes i transsexuals; llibres de text...
- Estereotipo negativo de las mujeres transsexuales.

Comentaris: Les dones, pel simple fet de ser dones, acostumen a patir una sèrie de discriminacions. Aquestes desigualtats s'agregen quan, al fet de ser dona, se li suma el fet de ser lesbiana o transsexual.

Diversitat sexual no integrada en el currículum escolar

- La diversitat sexual no està integrada als currículums.

Comentaris: És una forma de reproduir sistemàticament el model predominant d'heterosexualitat i androcentrisme.

Manca de fons bibliogràfics específics

- Manca total de referents bibliogràfics sobre maternitat i paternitat lesbiana i gai. Falten contes, llibres de text, currículums incloents, material audiovisual... Que facilitin el conèixer el fet lèsbic i gai.

Comentaris: Consens en tot el grup en identificar aquest aspecte com un reflex de discriminació perquè no visualitza el col·lectiu. Es proposa que aquests fons existeixin en diferents espais a banda de les llibreries especialitzades pel col·lectiu, com per exemple a biblioteques públiques municipals i llibreries privades.

Manca de diversitat sexual en el contingut escolar: Reproducció de models heterosexuais.

- Inclusió dins els currículums escolars de la diversitat sexual.
- Sexisme.

Comentaris: Hi ha acord en considerar que el contingut en els programes escolars hauria d'incloure la diversitat de models afectiu - sexuals. Tot i que hi pugui haver avenços en aquest camp, encara sovint es mostra un sol model, l'heterosexual.

El patró cultural causant d'assetjaments als infants i adolescents.

- Assetjaments als infants i adolescents per la qüestió de gènere (homosexualitat, lesbianismes, transsexualitat).

Comentaris: Es destaca que el patró cultural en general, la incomprensió i el desconeixement envers la temàtica GLBT, són causes de l'assetjament dels nens/es i nois/es pels seus companys/es. També es manifesta que en la cultura dominant s'associa gai a insult.

Les celebracions de diades festives en funció del sexe (" dia del pare"/ "dia de la mare")

- Celebracions no sexistes (no pare, no mare)

Comentaris: Hi ha un ampli consens en identificar com a dificultat, sobretot en l'àmbit escolar, la celebració de diades en funció del sexe, com són, per exemple, el "dia del pare" i el "dia de la mare". Es proposa la celebració de diades que no es basin en distincions segons el sexe, per tal de no generar sentiments d'exclusió als nens/es que, per exemple, tenen 2 pares de sexe masculí. En aquest sentit, una opció seria la de crear noves diades com la de "el dia dels pares i/o mares".

Manca d'educació sexual, i la poca que hi ha, basada en el model heterosexual.

- Educar sexualment.

Comentaris: Es manifestava que l'educació en la temàtica afectivo-sexual que reben els infants a les escoles és insuficient i plantejada sempre des d'un punt de vista del model heterosexual. Es proposava incloure als programes d'educació sexual escolar la diversitat sexual existent a la societat.

Manca d'activitats inclusives

- Festes populars.

Comentaris: Tant en l'àmbit educatiu com cultural hi ha una mancança d'activitats que promoguin la integració. Per exemple, en les festes populars no s'introdueix la diversitat sexual.

Manca d'una quota de programació de manifestacions culturals GLTB.

- Quota GLTB de programació en les manifestacions culturals.

Comentaris: Hi ha acord en denunciar la manca d'una quota de programació de manifestacions culturals GLTB. Aquesta mancança s'entén com una vulneració dels drets, no tan sols del col·lectiu GLTB sinó també de les famílies heterosexuales que no poden educar en el seus fills en la diversitat existent en el món real. D'aquesta manera les famílies que volen educar amb una visió diversa tenen moltes dificultats per poder fer-ho ja que tots els recursos o manifestacions culturals que es programen responen a un patró heterosexista i masculí.

Manca d'una biblioteca especialitzada.

- Falta una biblioteca especialitzada a Barcelona.

Comentaris : Es valora la conveniència de disposar d'una biblioteca especialitzada en la temàtica GLTB més enllà de que cada biblioteca de barri disposa d'uns mínims continguts.

Persistència de patrons heterosexuales

- Persistència de patrons heterosexuales dins de l'educació. Manca d'educació sexual afectiva a les escoles.
- Visibilitzar la realitat GLTB a l'escola a totes les edats.
- Formació del professorat. Cursos.

Comentaris: Hi ha acord en assenyalar la persistència de patrons heterosexuales dins del món educatiu , la manca d'una educació afectiva a les escoles i la necessitat de formar al professorat.

GRUP BLAU

Escola i diversitat d'identitats i d'orientacions sexuals

- Millorar l'educació sexual a les escoles. Explicar millor la sexualitat entre persones.
- Invisibilitat de la pluralitat en l'orientació sexual i l'expressió de gènere en l'educació.
- Formació del professorat: millora tot el relatiu al tema.
- Formació professionals de l'educació.

Comentaris: S'observa que a les escoles no es tracta la diversitat d'orientacions sexuals i l'expressió de gènere i es planteja que aquest tema hauria d'estar present en els continguts de l'educació formal. També s'apunta que per fer-ho possible és necessari la formació del professorat. D'altra banda, s'apunta que els mestres i professors ja van prou carregats de cursos i formació i que el que cal és una formació més global del conjunt de la societat.

Assetjament a l'escola

- Bulling per orientació sexual y expressió de gènere (transsexual)

Comentaris: Es constata que existeixen casos d'assetjament a l'escola i discriminació entre nens i nenes per raó d'expressió de gènere, orientació sexual o, senzillament, perquè ho pugui semblar, per exemple quan un nen és amanerat.

Manca d'educació de la ciutadania

- Falta d'educació a la ciutadania

Comentaris: Es planteja que existeixen molts estereotips i prejudicis social i que caldria educar al conjunt de la ciutadania per trencar amb aquestes concepcions.

Religió i fe

- Cultura catòlica (jerarquia)
- Dificultat per viure la pròpia fe.

Comentaris: En primer lloc, s'observa el xoc i l'oposició del discurs de la cultura catòlica a la realitat del col·lectiu GLBT. Es destaca que aquests discurs és més intransigent en els càrrecs alts de la jerarquia i que no es pot estendre a totes les persones creients ni a tots els religiosos. També es destaca que aquesta oposició genera dificultat per viure la pròpia fe, tant de cara a l'església, com davant del col·lectiu de GLBT. Finalment es planteja que, en general, en totes les esglésies i religions es dona aquesta situació.

Manca de material temàtic en les biblioteques

- Falta de material en biblioteques públiques: tema GLBT

Comentaris: Es constata que a les biblioteques públiques no es troba material especialitzat en relació al col·lectiu.

GRUP VERMELL

Manca de capacitació del personal sanitari per realitzar una atenció de qualitat

- Falta de formació del personal de salut en relació amb la salut de gais, lesbianes i transsexuals (VIH, transsexualitat, ginecologia – lesbianes).
- Atenció sanitària y a la salut incorrecta.
- Atenció sanitària ràpida en casos de VIH i atenció psicològica en els casos que ho necessitin.
- Informació sobre tractaments VIH i d'adhesió als tractaments a la xarxa sanitària
- Excessiva normalització de la malaltia del VIH.

Comentaris: Gran part del grup es mostra d'acord en afirmar que hi ha una manca de capacitació del personal dels serveis públics sanitaris, tant a nivell d'informació sobre certes malalties, com d'actitud per atendre a persones del col·lectiu. Es posen un parell d'exemples al respecte, com és el cas d'una detecció tardana de sífilis, que es confongué amb una al·lèrgia dermatològica; o la manca de possibilitats de protecció, a banda del preservatiu, que pot facilitar el ginecòleg o la ginecòloga a les dones lesbianes.

Respecte les proves del VIH o a la consulta del metge o metgessa de capçalera, de vegades es formulen preguntes a les persones que van a realitzar-se-les, la qual cosa no les fa anònimes i, sobretot les persones joves, s'emporten una experiència molt negativa i rarament tornen al servei. No s'ha de qüestionar a la persona que hi va, perquè se senten ofeses i dificulta l'establiment d'un clima de confiança per explicar segons quines coses. El personal que realitza les proves pot diagnosticar però no tractar. Hi ha un sol centre especialitzat i s'ha de cuidar la qualitat d'atenció, i més tenint en compte que l'atenció comunitària a través de serveis entre iguals no està normalitzada.

Cal que els i les professionals de la salut pública puguin atendre diferents necessitats clíniques i terapèutiques derivades de les diferents opcions sexuals.

Manca d'accés a eines bàsiques de protecció

- Accés a preservatius de forma gratuïta i universal a llocs específics (escoles, casals de joves, saunes).
- Manca d'accés a les eines bàsiques de protecció: condons i lubricants!

Comentaris: L'accés al preservatiu és encara molt minoritari. Es fa un paral·lelisme amb la no homologació a alguns països de la Unió Europea: hi ha països en els quals els drets de les persones gais i lesbianes no estan reconeguts per llei, però en canvi, mostren exemples de polítiques molt sensibles a les necessitats específiques del col·lectiu. Els preservatius han de ser accessibles a diferents espais (saunes, "cuartos" foscos, centres educatius...).

Campanyes de sensibilització discriminatòries amb el col·lectiu

- Campanyes educatives governamentals de VIH / SIDA discriminatòries (no aborden el fet homosexual).

Comentaris: Es comenta que algunes de les campanyes de prevenció no són sensibles al fet gai, lesbià i transsexual.

Desigualtat de condicions per accedir a tècniques de reproducció assistida

- Reproducció assistida per parelles lesbianes a la sanitat pública en igualtat de condicions que les parelles heterosexuales.

Comentaris: Actualment no es donen condicions d'igualtat (edat, finançament...)

GRUP VERD

Invisibilitat dels GLTB per part dels treballadors socio-sanitaris

- Invisibilitat de les persones gai/lesbianes/transsexuals per part dels treballadors socio-sanitaris o estigmatització.

Prevenió SIDA

- Deixadesa de l'administració i societat pel que fa a la lluita contra la SIDA en el col·lectiu gai

Comentaris: Es feia referència a que en els darrers anys s'ha produït una certa relaxació entorn la lluita i prevenció contra la SIDA en el col·lectiu gai i que cal tornar a impulsar aquest treball.

Existència de patrons masculins

- Els patrons de salut son masculins per tot.

Operacions i tractaments de transsexualitat

- Tractaments i operació transsexualitat gratuïts.

Comentaris: S'assenyala la necessitat i importància que els tractaments i operacions per homes i dones transsexuals entrin per la seguretat social.

GRUP GROC

Manca de formació en necessitats específiques del col·lectiu GLTB dels professionals de la medicina.

- Educació als professionals mèdics: ginecòlegs, uròlegs, psiquiatres, etc.

Comentaris: Es manifestava que, de vegades hi havia un desconeixement i una manca d'especialització dels professionals de la medicina en els problemes i les necessitats específiques del col·lectiu LGBT. Com a exemple, es parlava del cas dels Transsexuals femenins en les visites al ginecòleg, que tenen unes necessitats específiques de les quals els professionals mèdics no n'estan sempre al corrent.

GRUP BLAU

Atenció sanitària a les persones transsexuals

- Millorar l'atenció sanitària de les persones transsexuals.
- Mala cobertura en tractament i l'atenció sanitària en la identitat i pluralitat de gènere (transsexualitat)

Comentaris: Es fa referència a l'atenció sanitària de les persones transsexuals i es planteja la necessitat de millora, ja que actualment l'atenció és molt bàsica o poc adequada. També s'apunta que, generalment, es fa una orientació mèdica enfocada a un únic model de transsexualitat. Es destaca la necessitat d'una orientació i atenció més complerta i atenta a les particularitats de cada persona.

Mancances en el tracte i la preparació dels professionals de la salut

- Formació dels professionals de la salut

Comentaris: Es plantegen diverses dificultats en l'atenció dels professionals de la salut. D'una banda, en relació al tracte i l'atenció a persones dels col·lectiu GLBT. D'altra banda, en relació a la preparació professional sobre temes que afecten a aquest col·lectiu (transsexualitat, VIH, dones lesbianes,...). Es considera que cal major formació d'aquests professionals.

Manca de reconeixement de drets en Sanitat

- Falta de reconeixement sobre drets d'orientació sexual en sanitat i maltracte de gènere(transsexual)

Comentaris:Es considera que, des de Sanitat, manca reconeixement i cobertura de drets, en relació a necessitats específiques del col·lectiu GLBT.

ALTRES TEMÀTIQUES

GRUP VERMELL

No són aportacions directes a les targetes, sinó temes concrets que van sorgint en el debat, a més a més de les aportacions escrites a les targetes.

- **Immigració:** si l'accés al preservatiu i als serveis sanitaris públics ja és difícil per a la població autòctona, s'agreuja encara més si la persona, normalment jove, és d'origen migrat. A un dels pocs col·lectius d'immigrants al qual es pot arribar és al llatinoamericà; però, tot i això, encara és minoritari entre aquest col·lectiu la utilització dels recursos de prevenció i atenció. D'altra banda, es comenta que no es pot tractar la religió o els valors per a tothom igual. El grup es mostra d'acord en què cal treballar amb la immigració per garantir l'assoliment dels avenços en el reconeixement de drets. Molts i moltes joves immigrants no es reconeixen gais o lesbianes, o ni tan sols saben que tenen una sèrie de drets reconeguts. En aquest debat sorgeix una idea clara: independentment de la cultura, hi ha temes que no són negociables, com per exemple, l'homofòbia.
- **Persones amb dependència:** necessitat de garantir l'accés a residències públiques. S'ha realitzat alguna experiència des del Casal Lambda que es podria mirar d'ampliar a d'altres formes d'assistència a persones amb dependència
- **Discriminació per part de la guàrdia urbana:** part important del grup detecta la necessitat de treballar amb la guàrdia urbana i altres agents de seguretat per evitar conductes homòfobes discriminatòries. Es posa algun exemple de criminalització d'una persona seropositiva a través d'una sentència judicial.

GRUP GROC

- **Banc de temps de voluntariat. Retornar ajuda amb temps i dedicació (pagament). Piràmide.**

Comentaris: Es va proposar l'establiment d'un sistema de retro-alimentació del sistema de voluntariat, a través d'un banc de temps o d'un sistema d'ajuda i retorn. La proposta es referia, en un principi a les associacions de mares i pares de gais i lesbianes, però es podria fer extensiu a d'altres entitats.

- **S'ha de penalitzar el col·lectiu Gai amb l'aplicació de la Llei del matrimoni.**

Comentaris: Aquesta aportació es referia, en to distès i de broma, que s'hauria, ara que s'ha aprovat la Llei que permet el matrimoni entre homosexuals, s'hauria d'obligar a tots els gais a casar-se.

GRUP VERD

Necessitat de fer un treball intern

- Causa Trans i causa Bi, promoure dins dels propis col·lectius GLTB i altres.

Comentaris: S'assenyala la necessitat de fer un treball intern entre els propis col·lectius per promoure la causa Transsexual i la causa Bisexual.

Les dones lesbianes estan més discriminades que els homes gais. I els transsexuals homes i dones, encara més.

GRUP BLAU

Lentitud de l'administració

- Lentitud en l'administració

Comentaris: S'assenyala com a dificultat per donar resposta en tots els àmbits, l'excessiva lentitud de l'administració.

Secretaria de la Jornada
Direcció de Participació social
Av. Diagonal, 233, planta 4
Tel: 93 413 26 55 Fax: 93 413 26 52
A/e: cmglidht@bcn.cat